

AINEKAART

Ainevaldkond: Keel ja kirjandus   **Õppeaine:** Eesti keel
Klass: 3.g
Õpetaja: Kaja Kopliorg
Ainetüüp: Kohustuslik õppeaine põhikoolis
Õpetamise aeg 2020/2021: I, II ja III trimester

Õppekirjandus:

Rammo, L., Saro, A. Eesti keele õpik 3. klassile I osa. Avita, 2020.
Rammo, L., Saro, A. Eesti keele töövihik 3. klassile I osa. Avita, 2020.
Rammo, L., Saro, A. Eesti keele õpik 3. klassile II osa. Avita, 2020.
Rammo, L., Saro, A. Eesti keele töövihik 3. klassile II osa. Avita, 2020
Töölehed.

Vajalikud õppevahendid:

Eesti keele õpik ja töövihik, kirjutusvahendid - harilik pliiats, tindipliiats, värvilised pliiatsid, joonlaud, 1. poolaastal abijoontega harjutuse vihik ning abijoontega etteütluste vihik, 2. poolaastal 20 joonega harjutuste vihik ning 20 joonega etteütluste vihik. Tundides võib vaja minna ka kääre ja liimi.

Õppesisu:

• I TRIMESTER

1. nädal - Sissejuhatus uude õppeaastasse, eesmärkide seadmine. Loeme luuletusi - "September", "Mis aeg see on?", "Kiri arvutis", "Kõigil juhtub äpardusi" Mis on keel? Miks on vaja õigesti kirjutada? Mis on kirjandus?
2. nädal - Valm. Muinasjutt - "Hobune ja eesel", "Lõvi ja rebane", "Liiv ja ahvid" Suur algustäht. Kuidas juttu lugeda?
3. nädal - Jutustus. Piltjutt - pilt, skeem, tabel. Info otsimine ja skeemide ning tabelite koostamine. Kuidas lasuet lõpetada? Lauselõpumärgid, jutustav-, küsi- ja hüüdlause. Kuidas lugu ümber jutustada? Ümberjutustuse koostamine.
4. nädal - Jutustus. "Viaplala lood", "Luiskaja Liisa". Nimetused. Nimetuse mõiste, õigekiri. Millest lugu koosneb? Kuidas loo sisu üles ehitada? Lühilugude kirjutamine.
5. nädal - Kunstmuinasjutt. Lühijutt. "Aus rahandusminister", "Kass ja kinopilet" Kuidas me sõnu muudame? Sõnavormid, sõnavormide moodustamine ja sobitamine lausetesse. Sisu jaotamine osadeks. Mõisted lõik, jutu kava. Kavapunktide koostamine.
6. nädal - Jutustus, muistend, luuletus. "Detektiiv Triibik loomaaias", "Lõputa jutt". Nimisõna, nimisõna mitmus. Jutu algus ja lõpp. Loole alguse ja lõpu mõtlemine.

7. nädal - Jutustus, legend, tabel, pilt. "Vahvist südamed", "Inglid kuuendast b-st", "Maakaart", "Valmimester Aisopos" Tegusõnad. Tegusõna lõpud, tegusõna pööramine, eitav ja jaatav kõne. Jutustamine minavormis.
8. nädal - Lihtlause. Lauseliikmed, küsimuse esitamine lauseliikmetele. Võtame loo lühidalt kokku - kokkuvõtlik jutustamine. Kuidas raamatut tutvustada?
9. nädal - Muistend, jutustus, luuletus, tabel, pilt. "Koit ja Hämarik", "Lenni ja Tallinn", "Miks". Tegusõna. Tegusõna olevik ja minevik. Sündmuste toimumise aeg - olevik, minevik, tulevik.
10. nädal - Näidend, pilt, märk. "Sibulad ja šokolaad". Loetelu. Koma ja sidesõna. Tegelaste kõne näidendis. Kuidas näidendit lavastada?
11. nädal - Jutustus, nali, piltjutt, skeem. "Tom Gatesi äge maailm", "Sama laps". Liidame lauseid - liitlause, kirjavahemärgid liitlause. Tegelase kõne - ühe sisu edasiandmine erinevatel viisidel. Ootamatu lõpplahendus e puänt.
12. nädal - Jutustus, luuletus, skeem pilt. "Minu ema on võimatu", "Mine, mine, lumekene", "Talvehommik", "Miks ei tule ükskord tali?", "Mõnus sajuilm", "Koerailm", "Hilissügise õhtul", "Imerohi" Koma lauses. Loo jutustamine erinevast vaatenurgast.
13. nädal - kordamine ja reservaeg.

• II TRIMESTER

14. nädal - Lühijutt. Luuletus. "Mõttekoguja", "Tulipunane vihmavari" Omadussõnad. Töö sõnavaraga, mõisted vastandtäheendusega sõnad e antonüümid. Kirjeldamine. Kirjelduse koostamine.
15. nädal - Jutustus. Kirjeldus. Kasutusjuhend. "Mina, Amber Brown", "Suur päkapikuraamat" Kordamine ja lisalugemistekstid.
16. nädal - kokkuvõtted ja reservaeg.
17. nädal - tutvumine ilukirjandusega. Jutustus "Väike nõid". Loo tegevustik ehk sündmustik. Asesõnad.
18. nädal - jutustus "Nukitsamees". Loo sündmustik. Sõnade muutmine. Käändsõnad. Sõnavara. Piltlikud väljendid.
19. nädal - jutustus "Cosette". Kuidas kirjeldada tegelast või eset? Samatähenduslikud sõnad ehk sünonüümid. Luuletus "Linnarott ja maarott".
20. nädal - jutustus "Vilgukivioru Tonje". Tegevuskoht. Sisse-, sees- ja seestütlev kääne.
21. nädal - jutustus "Väike rüütel Rikardo". Tegevuskoha kirjeldamine. Alale-, alal- ja alaltütlev kääne.
22. nädal - jutustus "Salaaed". Tegelaste tunded. Kaasa- ja ilmaütlev kääne.
23. nädal - jutustus "Veel üks Lotte". Seosed tekstis. Häälikute märkimine kirjas. Täishäälikud. Suluta kaashäälikute pikkus.
24. nädal - luuletused vanadest ja noortest. Rütm ja riim. Kuidas kirjutada luuletusi? Luuletus "Tuuli ja Metsatukk". Silbitamine ja poolitamine.

• III TRIMESTER

25. nädal - teatmeteosed. Mis on teabekirjandus? Jutustus "Vanaema Huldi raamatukogu". Sulghäälikte pikkus kirjas.
26. nädal- entsüklopeediad. Kuidas teabetekste lugeda? Täishäälikuühend. Jutustus "Ei või olla".
27. nädal - "Hukkunud linnad". Diagrammi lugemine. "Meie ja meie lugu". Kaashäälikuühend.
28. nädal - "Petronella õnneseen". Kuidas katseid läbi viia? "Kuidas Maa hingab?" Sulghäälikud s-i ja h kõrval.
29. nädal - sõnaraamatud. Sõnaraamatute kasutamine. Jutustus "Hunt ja hobune". Üks sõna, mitu tähendust. -da vormi õigekiri. Paabeli torn.
30. nädal - reisiraamatud. Kust leida vastuseid? i ja j õigekiri. "Uus-Meremaa sõnas ja pildis".
31. nädal - Mis on elulugu? Vincent van Gogh. Ühe luuletuse lugu. Luuletusi ajakirjast "Täheke" . h sõna alguses. Sulghäälik sõna alguses.
32. nädal - kordamine. "Väike Tjorven, Pootsman ja Mooses". Sõnaliigid. Lause. Tegevuskoht: käänamine ja pööramine.

33. nädal - "Väike Tjorven, Pootsman ja Mooses". Häälikute õigekiri. Sündmustik. Sulghäälikud ja h sõna alguses.

34. nädal - ajakirjad. Artikli kirjutamine. Intervjuu intervjuu vormistamine.

35. nädal - kordamine

Õpitulemused. Trimestri lõpul õpilane:

• I TRIMESTER

SUULINE KEELEKASUTUS - kuulab mõtestatult eakohast teksti; toimib sõnumi või juhendi järgi; väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab; vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid; vaatlleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab erinevusi ja sarnasusi; avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta; annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi; jutustab loetust ja läbielatud sündmusest; jutustab pildiseeria, tugisõnade, märksõnaskeemi ning küsimuste toel; mõtleb loole alguse ja lõpu; esitab luuletust peast;

LUGEMINE - loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; teab nimetada mõnd lastekirjanikku; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ning kaarti; töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; vastab suuliste ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku ning keeldu; tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna ja kirja; on lugenud läbi vähemalt 1 Eesti kirjaniku teose, kõneleb loetud raamatust; teab nimetada mõnd lastekirjanikku.

KIRJUTAMINE - kirjutab tahvliit ja õpikust õigesti ära; kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga; paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt; valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja; eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset; märgib kirjas häälikuid õigesti; eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid; kirjutab õigesti asesõnu; märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit; märgib kirjas õigesti käänd- ja pöördõnade õpitud lõppe ning tunnuseid; teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses; kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed; piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi; kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna); koostab kutse, õnnitluse, teate ja e-kirja; kirjutab eakohase pikkusega ümberjutustusi ning teisi loovtöid küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel.

• II TRIMESTER

SUULINE KEELEKASUTUS - kuulab mõtestatult eakohast teksti; toimib sõnumi või juhendi järgi; väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab; vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid; vaatlleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab erinevusi ja sarnasusi; avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta; annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi; jutustab loetust ja läbielatud sündmusest; jutustab pildiseeria, tugisõnade, märksõnaskeemi ning küsimuste toel; mõtleb loole alguse ja lõpu; esitab luuletust peast;

LUGEMINE - loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; teab nimetada mõnd lastekirjanikku; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ning kaarti; töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; vastab suuliste ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku ning keeldu; tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse,

vanasõna ja kirja; on lugenud läbi vähemalt kaks Eesti kirjaniku teost, kõneleb loetud raamatust; teab nimetada mõnd lastekirjanikku.

KIRJUTAMINE - kirjutab tahviilt ja õpikust õigesti ära; kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga; paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt; valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset; märgib kirjas häälikuid õigesti; eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid; kirjutab õigesti asesõnu; märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit; märgib kirjas õigesti käänd- ja pöördõnade õpitud lõppe ning tunnuseid; teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses; kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed; piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi; kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna); koostab kutse, õnnitluse, teate ja e-kirja; kirjutab eakohase pikkusega ümberjutustusi ning teisi loovtöid küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskaemi või kava toel

• III TRIMESTER

kuulab mõtestatult eakohast teksti; töötab tekstiga õpetaja juhiste alusel; mõistab suulisi ja kirjalikke küsimusi ning vastab nendele; kasutab kõnes ja kirjas sobivalt lühivastuseid ning terviklauseid; kirjeldab eesmärgipäraselt eset, olendit ja olukorda; jutustab endast ning oma lähiümbruses toimunut; oeb õpitud teksti selgelt, ladusalt, õigesti ning mõistmisega; mõistab muu hulgas lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti; loeb eakohast ilu- ja aimekirjandust; jutustab ja kirjutab küsimuste, pildi, pildiseeria, märksõnade või kava toel; kirjutab õpitud keelendite piires õigesti; kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga; hangib otstarbekohast teavet eri allikatest; kasutab eakohaseid sõnaraamatuid.

SUULINE KEELEKASUTUS - kuulab mõtestatult eakohast teksti; toimib sõnumi või juhendi järgi; väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab; vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid; vaatleb sihivastuseid, kirjeldab nähtut ning märkab erinevusi ja sarnasusi; avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta; annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi; jutustab loetust ja läbielatud sündmusest; jutustab pildiseeria, tugisõnade, märksõnaskaemi ning küsimuste toel; mõtleb loole alguse ja lõpu; eiab väljendumiseks lähedase ja vastandtäheandusega sõnu; esitab luuletust peast.

LUGEMINE - loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ning kaarti; loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku ning keeldu; tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna ja kirja; on lugenud läbi vähemalt 7 eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatust; teab nimetada mõnd lastekirjanikku.

KIRJUTAMINE - kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga; kirjutab tahviilt ja õpikust õigesti ära; paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt; valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset; märgib kirjas häälikuid õigesti; eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid; kirjutab õigesti asesõnu; märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit; kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse; märgib kirjas õigesti käänd- ja pöördõnade õpitud lõppe ning tunnuseid; teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses; kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed; piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi; kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna); koostab kutse, õnnitluse, teate ja e-kirja; kirjutab eakohase pikkusega

ümberjutustusi ning teisi loovtöid küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel.

Hindamise kirjeldus:

Õpilane saab õppetunni vältel õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist tagasisidet eesti keelt puudutavate teadmiste ja oskuste ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta. Hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni. Sõnaline hinnang antakse õpilasele suuliselt vahetult pärast vastamist või töö kätte saamist. Hinnatakse tunnitöö, koduseid töid ja rühmatööd. Hinnangud märgitakse stuudiumisse. Hindamisel lähtutakse Jõhvi Põhikooli hindamisjuhendist.

Kokkuvõtva hinde kujunemine:

Kokkuvõttev hinne kujuneb jooksvate hinnete aritmeetilisest keskmisest vastavalt kooli hindamisjuhendile.

Ettevõtliku õppe rakendamine õppetöös:

Õpilased on kaasatud õppe- ja kasvatusprotsessi kujundamisse

Õpilasi suunatakse ainetundides seadma endale õpieesmärgi. Õpilastele antakse võimalus oma tegevuse hindamiseks ja õppemeetodite valimiseks

Tundides kasutatakse erinevaid aktiivõppe meetodeid

Paaris- ja rühmatöö, rollimängud, ajurünnak, väitlus, projektõpe, probleemülesannete lahendamine.

Toimib erinevate õppeainete lõimimine ning aine on seostatud praktilise eluga

Õppetundides on omavahel lõimitud eesti keele, matemaatika, kunsti- ja loodusõpetuse teemad. Päeva jooksul läbib üks teema kõiki ainetunde. Õpilastega viiakse läbi lõimingutunde.

Rakendatakse õppimist toetavat hindamist (enesehindamine, kaaslaste hindamine, õpilase arengu hindamine, tagasisidestamine).

Õpilastele antakse võimalus hinnata suuliselt nii ennast kui ka kaaslast. Õpilane saab õppetunni jooksul suulist tagasisidet enda arengu, tunnis töötamise ja käitumise kohta. Õpetaja poolt antud tagasiside kirjeldab võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi, vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidiseks tegevuseks, mis toetavad õpilase arengut. Tagasiside märgitakse Stuudiumisse.

Muud nõuded ja märkused: